

Taizs Gergő

AZ ÉHES
SZELLEM

LIGET

Kiadja a Liget Műhely Alapítvány, 2025.

Szerkesztette Levendel Júlia, Horgas Judit

A borítót René Margit tervezte.

Tördelés: Károlyné Ór Erzsébet

A kötetben közzétett fotók a World Press Photo budapesti kiállításával együttműködésben jelennek meg.

ISBN 978-615-5419-78-2

Tartalom

KÖTŐJELEK	7
önkognitó	8
iránytalanság	9
akihez/amivel tartozom	10
Piroska	11
Hiába nincs esély	13
Mielőtt felnőtt	14
nem az a szöveg	15
...tudni akarják mit cselekszenek	16
Chloé, mielőtt	18
Másképp, mielőtt	19
Dobozi Mihály álma	20
Perszeusz álma	21
mégsem úgy	22
Csendéletek	23
fonalzó	25
Androméda útra kel és köddé válik	26
tükrök	27
Mielőtt körbeér	28
PÁR, BESZÉD, VÉG, SZÓ	29
Félúton találkozunk	30
a hétköznapiak dicsérete	31
Entrópia	33
És megmenekülünk	34
szerves eredet	36
dinnyelé	37

Látszólag	38
Eseményhorizont	39
Felhők, fák	40
buborék	42
Szubjektív csillagértelmezések	43
 FEJED FELETT A FÉNY	 44
visszafagyott csapadék	45
Tűr és határol	46
helló helló viszlát	47
akire senki nem emlékszik majd	49
Merre érdemes	50
Holdtér	51
Néhány megfejtésre váró miegymás	52
Fehér tegnapok	53
életre kelt	54
Szökőár	56
Vertigo	57
Anyám könnyű álmot kísér	58
A cethal, a fekete lyuk és a kozmikus kétség	60
fénytörzók	61
rejtett rendszerek	63
útszéli kísérllet a megérkezésre	65
Partvonalak	66
A kő, a víz és a fényben oldódó kényszerek	67
Legutoljára magamnak	68
tükör/reflex	69
Óda a hétvégehez	70
itt, most	71

GALAMBOT SÉTÁLTATNI	72
Nézőpont kérdése	73
Fordulatok két téridom életében	74
Önkiszolgáló	76
Noé péntek esti lázálma kórházi ágyán	77
Csavarlazító	78
emberember	79
miközben a világ	81
Kispostás	82
Nyomortükrözés	83
civilizációs gyakorlatok	85
civilizációs gyakorlatok (2)	86
mustár-asszociációk	88
Áttörés	90
FELHŐKET CENTRIFUGÁZ A SZÉL	92
Az éhes szellem szerelmes lett	93
Megtisztulás	95
Amit magaddal viszel	96
Mama hangja	98
ismerős ismeretlenek	100
Monokróm lebegés	101
kvázi pietà	103
Már moccan	105
Túl nagy a csendvágó	107

KÖTŐJELEK

önkognitó

nem tudok semmit a költészetről
a költészet mindent tud rólam (voltam
visszhangból komponált áttétes álom)

csillagok csöndje csorog belém
hajnalban ruhámra tűzik a ködöt
tűröm a bizonytalan vonalvezetést
kontúrok dadogják mozdulataimat

nem tudok semmit a tengerekről
a tengerek mindent tudnak rólam (leszek
iszapból font illékony struktúra)

a bálnák szívhangja rendszert alkot
isten nem beszél emberi nyelveken
fennhangon titkolom tehetetlenségem
hogy hálóval kifoghatatlan a víztömeg

iránytalanság

ha lefekszem tegnap ébredek
semmi másról nem vallhatok
visszafelé írtam versemet
később majd biztosan kiderül

együtt miközben külön-külön
helyet cserél fent és lent
teremtés vagy végítélet jön
ki dönti el rendszerint

ádamból stilizált képmást formál
mikor évából oldalborda lesz
bárhol bármekkora a sorstáv
mert ha nincs eleje vége sincs

visszalógatom az almát a fára
testemen barnuló hiány nyílik
hitelmentes tartozás az ára
halandó közérzetem öröktől való

úszni szülőcsatornán felfele
torkom szakadtától már ha számít
talán soha meg sem született
visszacsattog a szó magába

a kezdet egyúttal végállomás
ügyszólván kimondatlan marad
az első és utolsó vallomást
hol is kezdhethném mégis

akihez/amivel tartozom

amikor végül kivándorlok magamból
levetem testemet és eladom
árnyékomat az első éjszakának
éntelenül zuhanok a szubsztanciába
gleccserek téli nyugalmaival
vagy épp elsöprő nyári erejével
rázkódik majd az idő ahogy porolja
magáról az üresség végtelen formáit
akkor felfoszlik a habzó felhőrajzolat
és olyan szavakat simít belém
az égboltozat amiket évekkel
korábban kellett volna mondanom
de belülről szemléltem a hóvihart
a pelyhek relatív káoszát
kémények kísértése keringett a szélben
bőrömet pernye színezte szürkéskékre
karcolta kristályok formagazdagsága
míg lakást kerestem kulcsomhoz
és ruhát a meztelenséghez
az otthon ígérete szűrődött ki ablakodon
arcomra rakódtak fénycepptörései
gyümölcsfák nőttek szemüregedben
pázsitot ásító sziklakertet pislogtál fel
én mégis faggyal öntöztem növényeidet

(azok közé tartozol akiknek sokkal tartozom)

Piroska

Visszhang vagyok,
száz év távlatára,
pusztába kiáltott szavak,
elsuttogott sikolyok visszhangja.

Véletlenül találtam rád
a családfakutatás koffeintől terhelt óráján.
Íróasztalomon menetelt a puszták népe:
gulyások, napszámosok, szobalányok, cselédek.
Vonult a nyáj az íróasztalon, koravén karaván
faluról pusztaságba, istállóból tanyára,
cigánysorról szükségglakásba,
control billentyűtől az escape-en át
hallgatták kattintásaimat: nincs-e-gér-
út, nincs-me-nek-vés.

Illegit, jegyezték föl neved mellé, Piroska,
mintha csak kerekítési hiba lennél.
Felsírni is alig, ha volt időd.
Élt: nulla évet, nulla hónapot.

Hajnalodik. Hol vagyok?
Az égbolt felhőkkel bolygatott,
és nyakamba ömlik az anyatej-
út reggeli szorongása,
miután Andromédával rémálmodik,
és fojtogatja az elkerülhetetlenség.
Mire föl a bájos nosztalgia?
Mire föl a bájos jövőkép?
Kinek a nosztalgiája
a névtelen sírba hantolt nép?

Közel hajolok, fürkészem:
genius loci et saeculi.
Ember embernek firkásza.
Mi változik, mégsem változik:
ember embernek farkasa.

Visszhang vagyok,
száz év távlata,
pusztába kiáltott szavak,
elsuttogott sikolyok visszhangja.

Ó, nagyurak!
Ki helyett szégyenkezem most?
És Piroska, habár próbálkozom,
helyetted nem tudok nekik megbocsájtani.

Hiába nincs esély

*Nagyapámnak, aki a családi legendárium szerint egyszer
kézifejszével terítette le a rátámadó medvét.*

Az esthomállyal húzódtott a völgybe,
Kárpátok vadregényét hátrahagyta.
Előtte ment, fülelt éber kutyája,
bundája csillogott a hóesésben.

A csörtetés, a fújtatás, a várat-
lanul bezúzott pillanat (a végzet?),
a zajzoni erdőségből kirontott
az illanás kopár ígéretével.

A támadó alakja testet öltött,
csaholt a foxi: *ursus, ursus arctos!*
Akárha gyanta rögzítette volna,
ragadt a pillanat a túlevélbe.

Hiába nincs esély, de ő feleszmélt,
a Hold vöröslőn folyt a fejszeélre.

Mielőtt felnőtt

Nagyanyám óriás sálát kötött nekem.
Bebugyoláltam magam: talpam és fejem
búbjá között a mintázatok beleptek.
Emberhernyónak tűntem, és mint a lepke,
mielőtt felnőtt, bábszínházast játszottam.
Hatéves lehettem, buzgón ficáncoltam.
Aztán levedlettem magamról a sálát,
behajtogattam a szekrény fiókjába,
és vártam, hogy szárnyakat növesszek végre.
Nagyanyám nemrég elszegődött lepkének.
Szemes boglárkának képzelem. Egyetlen
szárnycsapása is színpompás szeptet vet.

nem az a szöveg

itt van előttem a szöveg, ami arról szól
– de már az első sorban hazudnom kell,
nincs előttem semmilyen szöveg,
legalábbis nem volt, amikor azt írtam, van,
és ami azóta lett, nem az a szöveg,
amire akkor gondoltam, hogy már van,
így nem lehet verset írni, ugyebár,
felhők visszhangozzák a tagadást,
az élet körforgácsolja a hibátlant,
ez minden, ez a legkevesebb,
amit felhozhatok mentségemre,
kezdem tehát előlről:

itt lesz előttem a szöveg, ami arról szól
majd, hogy a víz tükörhomályát fürkészem,
a nagy számok örvénye alapján ideje
rád találnom, hisz a tó tágas, elérünk
benne valahányan, és a valakik között
ott leszel, vagy már ott is vagy talán,
és ott voltál mindig, nem kellett az egész
világot átúszni, hogy találkozzunk,
mert eleve veled indultam el, nagy levegő,
szólalj meg, szólaljak meg, miféle csendek
ezek, hogy mint a vízesést, csak bámuljuk
a padlóra ömlő hallgatást.

...tudni akarják mit cselekszenek

Leának barátságával

1

elmesélted hogy gyerekként gyakran a mosdókagylóba
ültél a faliszekrény tükreit addig állígtattad míg
a vonásaidat fürkésző szempár sokszorozva tekintett rád
hosszasan bámultad mélységét és gyöngysorként fűzted
tekintetedre a teremtettség végtelen zsugorodó tereit
mit hoztál magaddal mit hagytál ott meddig
visszhangoztál faggattalak de megfontoltan hallgattál
megszokás hogy mindent tudni akarunk válaszoltad végül
miközben a bizonyosság nem több mint a hit háziasítása

2

*bagdadban bagdadban
ülnek az arabok az ablakban
száraz teveszőrt fúj a szél
s az egyik öreg így mesél*
énekelted a mandulaszemű gyerekeknek szállásod fából
fabrikált teraszán egyikőjük felmutatta frissen festett rajzát
tele páradús trópusi színekkel pettyek és hullámvonalak
gondosan tervezett káoszával majd mezítlásba táncra kelt
ajkáról leolvastam a saját képmására formált mondókát hogy
bab-bab-ba bab-bab-ba

3

rejtett rendszereinkről torokszakadásig hallgatunk
mondtad sokan úgy élnek hogy tagadhatatlan rothadással
mit sem sejtjenek életük végéig engedelmesen húzzák az ígét
mi mégis beszélgettünk E.-ről A.-ról te azért készülsz a hegyekbe
viaszpálmák és encenillók közé hogy a szertartáson találkozz
A.-val és lehámozd magadról a túlviselt tűzornamentikát

én azért indulok a hegyekbe hogy levessem tehetetlenségemet
és E. gravitációs mezejét a csertölgyek csendjével árnyékoljam
az erdő közel enged magadhoz feltárja előtted a nem-tudás
titkát üzented ezer kilométerek tükörmély távlatából

4

a szökési sebességről meséltem kinek mennyi energia szükséges
hogy elhagyja otthonát a szerelem képzetét vagy a személyt aki
a tükörből bámult rá mielőtt másik arcot növesztett de mit tegyünk
ha egyszer így van kérdezted ha korpaként pereg vállunkra az idő
és a kőszentek ölelése sem tompítja tudásvágyunk kényszerét
segíts elnevezni a neutroncsillagot kértelek szemem sarkában
a ráncok láncolatát halántékomon a hajszálér-koszorút
a magzatvíz-nosztalgiát és a látható végteleneket

Chloé, mielőtt

Hommage á Vian

A szőnyegmintán a fény változó méretét centized.
Minden napszakban egyre csak csökken. A sorvadás
mértéke egyenesen arányos a zsugorodó ajtókerettel.
Sarkot képzelsz a gömbnek, az üvegfalra mályvaszín
homályt. Mellkasod koncertterem, tüdődet hangszerelt
lótuszvirág üteme szaggatja. Semmi meglepő nincs
a szirmok csontfehér fájdalmában. Annyi mindenről
szóltak előre. „Könnyíts ruházatodon, vedd le prémes
kucsmádat, hiúzbőr kabátodat hajítsd valamely kitalált
sarokba. Üdvözzöl a párolgásból eredő hőveszteséget.
Utazz minél távolabb magadtól. Keresd a hegyek társaságát.
Ne felejts el lélegezni. Folyadékból kétkanálnyit naponta,
ne többet.” Utad mellett sajátos díszítő elemek,
koporsóformájú virágágyások sorjáznak.
Az állami lelencházak kirakatában halódó lámpák sercegne,
még épp láthatod a penge villanását. Ahol régen
hajszálaidat harapdálták, most földig ér az ég.
Csukott szemhéjad mögül is kivehetők a felhők zúzóadásai.

Másképp, mielőtt

Faludi Ádámnak

Ahogy a fűszál sarjad, tojánhéj reped
– ugyanaz másképp, bárhová nézek: zajlik
a megállíthatatlan, minden más ráér.

A lombok színére vízjelet rajzolsz,
megérkezel, május, majd taxiba szállsz,
onnan figyeled, hogyan botladozom.

Szememben erdők és rétek hullámzanak,
fohászkodó vázák gyűlnek a verandán.
Hagyom, hogy megint rám esteledjen.

Módomban áll gyakorolni a hallgatást,
maradék időmet alvással töltöm,
szarvassá válásom történetén dolgozom.

Rólam álmodik Aktaión? Talán.
Ugyanott vagyok, csak még jobban sehol.
Ami ellen kellene, mégsem úgy ágálunk,

pedig „a szabadság mindenhol ugyanaz”
– ugyanaz másképp, bárhová nézek: zajlik
a megállíthatatlan. Ismerj fel, mielőtt.

(Minden más ráér.)

Dobozi Mihály álma

A felismerés döbbenete feszül hitvesed és közéd.
Valahonnan valamerre. Hogy innen nincs tovább.
Hiába szív- és patadobogás, ikerfájdalomtól lüktet
a moccanó pengeélmény. Amíg el nem választ, vala-

ha így mondták. A mikorra a választ megleled a formátlan hát-
térzajban, bordaközi izmok törékeny szövetében, kérlel-
hetetlenül a rációban, a szablya szakszerű menetrendjében.
Az égbolt tintaszín ájulatban roskadoz, összecsziklik,

magával ránt. Bíforködbe burkol a csenddel bélelt zuhanás.
Hosszas szenvedő szerkezet helyett így lettél cselekvés,
tárgy és alany. Még utolér csalódott üldözőid elég-
tételmondata: nem félholdak, ők ketten egy egész.

Perszeusz álma

Fekete lepelre terítenek. Mint saját képmásra
teremtett konstellációt, felszögelnék a menny-
ezetre. Onnan kémlelsz szerteszt. Sorra veszed
tér-idő regisztered bejegyzéseit, a fejvesztett

menekülést, a lapidárium arcokra kövült csendjét, a kusza-
kesze rémálmokkal központosított jóslatot, a beteljesülés
olykor kegyetlen élményét. Csak magadat nem láthatod:
kolosszális kavicsokból font fényhuzalt. Sugárzó sóhajtásod

csillagport kavar. Hangod örvénylő tűzária. Kitörő örömöd
holdakat porlaszt. Elhajítod győzedelmes fegyverzetedet.
Meteoreső mossa testedet tisztára. Androméda bokájába
kapaszkodni kihunyásig: szabadulásod geometriája.

mégsem úgy

Hommage á Horgas Béla

egészen hasonlatos ez
a mi
*testetlen filozófiánk*¹
álmodban vágózó nyárfák
suttogását véljük hallani
alig a csönd fölött
modellálják bennünk az éjszaka-
dékait
mint sörét
megriadt madarak rebbennek
szerteszét
különben dehogy meg minek is
kérdezzük s most mégis
és mégse hiába
és addig gyakoroljuk talán
míg szokássá válik
turbulens textúráink eszmélet-
vesztése

---

¹ A versben a kurzivált szövegrészek Horgas Béla műveiből vett idézetek.

Csendéletek

A festő

A színek ráérősen foszladoznak,
az idő beférkőzik az ölelés
szélvédett zugaiba.
A szirmok hullása mint
egyszereplős karambol.
A tér tágulata szakadékot nyit
a gondolatok közé,
tekinteted megbotlik
a fal repedéseiben,
és mozdulatlan lesz minden,
akár a vászonba burkolt csend.
Égi ecsettel tűnő ittlét
ellen lázadni –
mert nem lehet, hogy a semmi virágozzék,
ezért hallgatod a tárgyakat: asztalt,
abroszt, vízcseppek alakváltását.
Csurog melléd, akár a méz,
a hiánytalan idő. Nem szabadulsz,
nem szabadul.

A költő

Otthon lenni végre valahol
csiszolatlan falak között,
asztalon marasztaló illatok,
szemekbe fröcskölt lámpafény,
megszámolható minden anyajegy.
„Befonnak egyszer téged is
valami pompás koszorúba”
– olvasta nagyapád fennhangon,

mielőtt az Isten becsöngetett,
és ő ajtót nyitott.
Otthon lenni végre valahol,
ha már valaha otthon voltál.
Maradni őszi reggelig, mikor
a hit, remény s az élő növények
hulló szirmainak jambikus lüktetése
csendre int.
Akkor cipőt veszel és kabátot.
Már van hová, mert van honnan
elindulni.

fonalzó

Levendel Júliának

(hogy a végső csatát elbukjuk
– nem kérdés, nem válasz,
ezt gyakoroljuk mindvégig
ébren és szájszélen lecsurgó
labirintus-álmaink közt,

de addig) megannyi diadal vár,
kifelé biccentés, félmosoly, ölelés,
befelé odaút, fénypalást-utazás,
hisz sosem volt visszaút,
csak a tekintet roncsolta táj
és a mozdulat metélte tér,
ahol a kockakő, lámpavas,
radiátor, szegélyléc: a kint és bent
kanyarog, kuszálódik, ránk simul, összeér,

csak belegabalyodni van idő,
megismerni is alig, talán épp sejteni
(függöny mögött a szobabelsőt),
gombolyítani faltól falig,
diszkrétén cifrázni a csendet,
melynek nincs neve még,
és maradni hosszan, de sosem örökké,
mindvégig szökésre készen,
mint részvétlen szemrebbenések

Androméda útra kel és köddé válik

Mert boltozódik benned a félhomály
– lerúgod magadról sáros láncaid.
Nincs már maradásod. Hogyan élj tovább?
Üres formáiddal ki fog játszani?

Elrugaskodsz. Éteri lebegésed
nyomán madarak rebbennek szerte. És
szól Athéné: nem merülsz feledésbe,
téged szolgál majd ezernyi szemfenék.

Ismeretlen évszak nyílik arcodon
– vakolatlan égbolton színes felhő.
Világodat csillagporból rajzolod:
Perszeusz, Pegazus, Cet és hercegnő.

Spirálfényed kocsonyásan megremeg.
(Az idő megtévesztő zárszerkezet.)

tükrök

hommage á Ács József

maradunk még kicsit
a szavak nélkül szabott szédületben
ahol legfeljebb a csöndet jegyzetelhetjük
hömpölygünk a szabálytalan találkozásokban
nem várnak sehol körvonala sincs semminek

próbálunk valamit felköhögni
a torok tátongó csatornanyílásán át
ponttá szűkülő felismeréseink
nem én írom a verset valaki más
nem én teremtem az istent

önsorsunk felajzott halálfutam
szertesugároz bennünk a bomlás
nekünk is el kell torzulnunk látod
már hordja is innen a szél
lefarag rólunk pár szilánkot

megtéveszt az emlékezet hisz két évszám
közé szorulunk fekete bársonyba burkolnak
de kihullunk a háló résein pőréen fedetlenül
az alkony levében levitálnak
emberen túli titkaink

Mielőtt körbeér

Hány perc marad versírásra,
mielőtt körbeér, mielőtt körbeér
mutatók tiktakolása,
mielőtt csörrenés, mielőtt körbeér
a Hold hű fogyatkozása,
mielőtt döntenél, mielőtt körbeér,
hétfőből hasad vasárnap,
mielőtt körbeér, mielőtt körbeér,
jégből víz és vízből pára,
mielőtt ködbe vész, mielőtt körbeér,
felhőből ömlik a tájra,
mielőtt földet ér, mielőtt körbeér
hegytetőn a panoráma,
mielőtt költemény, mielőtt körbeér
az évszakok vonulása,
mielőtt körbeér, mielőtt összeér
a tengerrel a föld, az ég?

PÁR, BESZÉD, VÉG, SZÓ

Félúton találkozunk

Hallgatom, hogyan töltöd a kávét.
Utolsó cseppjét bögrédhez simítod.
Finoman megfogalmazott lépésekkel
az előtérbe mész. Hurutos hangon
köhög a hajnal, cigarettád füstjét
sprőd hajába fújod. Érfalaid tágnak
a pelyhedző fényben, kibillennek helyükről
a dolgok, az időn kívüli térbe zuhannak
át, ablaküveg, lépcső, szomszédos ház,
az állandóság kényelme a széken.
Az egyszer használatos reggelt hátra-
hagyod, elindulsz, hogy félúton

találkozzunk annyiféle értelemben.
Mint aki elfelejtett felnőni, gyerek
vagyok megint. Meztelenül a kádban
engedem a melegedő vizet. Ugyanilyen
óvatos alapossággal engedtelek téged is
közelebb sekélyes „hogyvagy”-októl
feloldozó elmerülésig. Aztán félúton
találkozunk. Tétova csöndben nézlek.
Mondanám, akár az életreítelt
az első szó jogán: nem a sötétől,
a fény hiányától félek.

a hétköznapiak dicsérete

(hétfő)

ennyire válaszoltad karjaid széttárva
mint a vízimadár szárnyfeszítvolsága
ami elég nagy hogy
a madár egyetlen csapás
nélkül siklani tudjon az égen
hálát tudsz adni hálátlan
helyzetekben kérdezted aztán
megálltunk és felnéztünk
vonuló ludakon vágtaztunk

(kedd)

képzeld el mondtad
mit gondolhat isten a világról
de először képzeld el istent
kiterjedése kitölti-e a végtelent
mikor olyan könnyed mint
a napilapok hétvégi melléklete
vagy elfér egyetlen pontban
ahol nálad is magányosabb
és ott a világ közepén állva jobb
híján önmagába mélyül befelé

(szerda)

mint a kávécsomagban felsebzett
vákuum helyére szökkenő levegő
finoman szisszenve kérted
pszt most ne beszéljek
az utca túloldalán a lámpaoszlopon

két dolmányos éppen zsebkendőn
osztozkodott arcodon ráncokban
táncolt a habszivacs-gondolat
hideg van súgtad ahogy rád
simult a tér és libabőrözött
a kiszáradt szemfenék

(csütörtök)

a videóban amit küldtél
lávát öntenek tűzálló üvegre
mint tükörtojás a serpenyőben
serceg a föld viszkózus belseje
az üvegtábla először még állja
az olvadt kőzetet de hallgatása
nyugtalan majd egyre fenyegetőbb
sistereg és hirtelen szétreped akár
a kibomló fraktálok belénk kódolt káosza

(péntek)

mindig megégetted a nyelved
mert a gőzölgő rizst sosem
a tányér széléről haladva
etted hanem habozás
nélkül a középső halmokat
hajtottad szét mégis nekem fájt
a beszéd amíg új-zéland és alaszka
hegyei között haladva rendre
elfelejtetted mit kérdeztem hétfő
reggelente mielőtt elhallgatott
a völgy és vele együtt én

Entrópia

Szeretted volna megérteni a köztünk lévő viszonyt, ezért folyton tudományos párhuzamokkal magyaráztad. Hogy a természetes folyamatok csak az egyre nagyobb rendetlenség irányába képesek haladni. Hogy önmagában nem értelmezhető semmilyen állapot, csak a változásban, ahol kiegyenlítődnek különbségeink, akár a forró teába kevert cukor, a „te” és „én” feloldódnak egymásban. Hogy ellentmondásnak tűnhet, a rendezetlenség mégis egyensúlyi helyzet: kócos hajunk reggelente, vagy az ágy mellé hajított zoknik nyugalma annyi, mint otthon lenni. Hogy nem véletlen a mellkastáji forróság, mert a szerelem, ez a spontán folyamat, végső soron tényleg ezt eredményezi. Hogy egyirányú, lényegében visszafordíthatatlan, akár a tubusából kinyomott ragasztóanyag, és mindenképpen nyomot hagy. Ha mégis transzformáljuk, jelentős energia-vesztéssel jár, ezért nem lehet utána már több a kettőnk megoldása, mint kihűlt változók az ismerős egyenletben.

És megmenekülünk

(1)

Azt kérted, ne úgy éljek,
mint a nejlonszatyor,
az egyszerű
használatos
műanyag,
tagoltad,
mert a mesterséges polimerek
minden jelzője elrettent.
Ahogy silányul a test, levedli
színeit a bordákra mázolt reklámszlogen,
porladnak kontúrjai (a *n i n c s* alakja végtelen)
– beteljesedik a sziluettnyi üresség.
Ha nem vigyázol, intettél felém,
kódolatlan forma leszel,
önmagad farzsebbe gyűrt,
eldobható relikta.

(2)

Ismerős ösztön hajt. Minél
távolabb mész, annál inkább rá-
jössz: párhuzamos vonalaink
metszéspontjában megtalálsz.
Különös ismertetőjelem a mélyké-
megszokás, hogy rosszallóan
figyelem, mikor esőként
sétálsz és mennydörgést csuklasz,
vagy a lavór fölé hajolva
álomalapításról mesélsz.

Ha szélillatú hajam borzólná bőrödet,
magyaráztad, benépesítenénk
az elhagyott bolygót, jelzőtüzek
lennénk

a végpontig
az origótól.

(3)

És megmenekülünk a sötétség
súlyos sodrától, mondtad. Napfény
hasadt arcodon, ég alján
a hajnalpír, szétterültek bennem
színekkel telt foszlányai.

A fellegekig épültél,
hogy összezavard nyelvemet,
s most lázbeszédek az utolsó
szóig csupaszít.

(Bájos gyöttelelem
rólad vallani. Mint a holdtölte,
gömbölyödnek bőkedvű emlékeink
– beteljesedik arcunkon a fény.
Ez a verstöredék kettőnk még látható oldala,
mielőtt belénk iszonyodik az újhold,
vagy egyéb alkalmi rejtelem.)

szerves eredet

tagadhatatlan
hogy szerves eredetű vagyok
testem ingóságai nehézkes
alkatrészek *ijedt örömmel*² függnék
és függesztenek
az élet tömegjelenet
a hajnali vágóhídon

de a hangokat meg kell érteni
a magamban fölnevelt vízszintet
a szövetközi folyam partjait
csak veled mérhetem
és talán semmilyen *istenek*
nem változtatnak ezen

bocsásd meg mohóságomat
a milliméterek meztelen stráfjait
hogy a nélküled geometriája
csupán üres monodráma
fölhasad és *vérzik sok idegenség*
kifakult szavak hömpölyögnek

mellkasomban vonuló bálnák
hallgasd *belső szerveim mozdulását*
szív és tüdő ahogy dolgozik
iránytalan tehetetlenséggel
fölzuhanni a felszínre
mert nem tehetek mást csak
körömszakadásig mint meszes vázhoz a hús
rendeződni *csönded barázdáihoz*
és *párálló partokon megtapadni szerelemmel*

---

² A versben a kurzivált szövegrészek Horgas Béla műveiből vett idézetek.

dinnyelé

mindenkire emlékeztetsz
felismerem benned
múltam és jövőm
összes rezdülését

a padot a parkban
a bécsi adventet
a színlelt jegyességet
az otthon fogalmát

és sorolhatnám tovább
de a végtelennek
nincs formája csak
észrevétlen kezdete

talán nem is tudsz róla
hogy egész világomat
hordozod magadban
és minél távolabb kerülsz

tőlem annál távolabb
kerülök magamtól
város ország földrész
helyett már csak a bolygó

közös míg a folyton
kelő napot kergeted
világtalan tapogatom
testmeleg emlékedet

(természetes színezék vagy
meg-megújuló stimuláns
adalékmentes dinnyelé
a hold látható oldalán)

Látszólag

Tíz éve nem találkoztunk.
Éppen ennyi ideig tart,
fejtegetted, míg az emberi test
összes sejtje lecserélődik.
A holdfázisokra hivatkoztál
és emberciklusnak nevezted,
ami újembertől újemberig tart:
a létezés újrarétegződik,
a szervezeten belüli arányok
finoman eltolódnak.
Önmagunk parafrázisa leszünk,
mégis szeretnénk hinni
a lakályos változatlanságban,
hogy a valóság nem vibráló
tükörkép, nem *előbb*
ígért üdv, aztán délibáb,
hogy arcunk az enyhe eróziót
– a mélyülő árkokat, az épülő halmokat –
leszámítva ugyanúgy veri vissza
a fényt, mint azelőtt, és ez
ne tévesszen meg, mondtad,
hiszen régebben, szombat
éji korzóink során a holdfénytől
is leburnultunk, de ábrándos
bőrünkön mostanra kormossá
kérgesültek túlviselt dolgaink.
(Tíz éve nem találkoztunk,
mondod majd egyszer ismét
valakinek, aki felismer-
hetetlenségig hasonlít rám.)

Eseményhorizont

fejem fölött kihunyt csillagok fénye füstölög

És akkor láttalak utoljára. Legalábbis sokáig ezt hittem. Aztán tíz évvel később váratlanul összefutunk külföldön, egy idegen városban, ahol azelőtt nem jártam. (A sín pár kilátástalansága, hogy látszólag találkoznak, de sohasem ott, ahol egymásra várnak.) A sarki kávézó teraszán Satie szól, talán ezért is van, hogy a kelleténél tovább fürkészem a közeli könyvesbolt kirakatát, ekkor köszönsz rám. Meglepődésem tükrözi arcodat, a tiéd az enyémet, és így tovább, zuhanunk a végtelenített képbe. Tagoltságunk megfedekezik magáról, a kelleténél tovább bámullak, mire hirtelen megszólalsz. Kiküldetésen vagyok, magyarázod, én látogatóban. És amúgy? Nem sok, de épp elég. (Közel négyezer napnyi kreatív ébrenlét, sőt, virrasztás után, miközben minden lélegzet újabb kis halál, nem sikerül egy valamirevaló mondatot.) Felnevetsz. Pedig mindent megtettem, hogy kevésnek bizonyulj (kérjük, halkítsa le közérzetét), mégis magunkba roskadok, az utcafront rám görbül, tágul a táj, akárha halszemlencsén át, és nincs már idő, se visszaút. Elbújok az eseményhorizonton túl.

Felhők, fák

„Már három napja így vagyunk.
Szemben a sötétséggel.”
Horgas Béla: Szerelem

Vonulnak felhők, fák, asszonyok.
Szabad a tánc, szabadesés.
Cellulóz ködbe gabalyodom.
Szokássá szelődül a lét.

Az idő ráncot fon arcomon.
Hiányod a falakból beszél hozzám.
Vonulnak felhők, fák, asszonyok.
Nélküled még hány örökkévalóság?

Ha vágyakozom is, én csak nézlek.
Vonulnak felhők, fák, asszonyok.
Rázkódnak megriadt földrészek.
Cellulóz ködbe gabalyodom.

(A harmadik napon kihörpintem a tengert,
elviszem magammal a lakatlan szigetről.
Hol semmi sem arányos a végtelennel,
ott szörnyű tornyokat építke a csöndből.)

Nélküled még néhány
örökkévalóság,
meddő időtlenség,
mint februári fák
között a fagyott fény,
de a szerelmek szövetén
is hányszor átüt az érthetetlen
– kifakult köpenyét magamra ejtem,

hadj zúgását hallgatom:
kondenzcsík villanyoszlopon.
Felhők, fák, asszonyok
bennem foszlanak
szét, szerte.

buborék

máshogy, mondtad,
máshogy szeretnek, nem úgy,
mint amire gyerekként a kalandfilmek,
képregények, lámpaoltás előtti mesék
kiképeztek. persze én sem vagyok
herceg, intettél, de a legijesztőbb,
hogy idővel észrevétlenné
homályosul a határ aközött,
hogy mennyi nőt próbálsz szeretni,
és mennyit sikerül igazán.
most már úgy képzelem
a mesék világát, folytattad,
akár szódában a buborékot,
mikor átszakítja a vízfelszínt,
valósággá válik, ijedtében elveszíti
megfogalmazható alakját, a gömb
szétporlad és belefoszlik a semmittevésbe.
körülöttünk mindent a kipukkant álmok
anyaga alkot, ugye, néztél rám
bizakodón. csak oda kell képzelnem
a buborékot, visszaszеліdíteni bele
a láthatatlan, lebegő foszlányokat,
végül, mint kapszulát, lenyelni,
és aludni, amíg.

Szubjektív csillagértelmezések

Pár, beszéd, vég, szó

- Mert te lettél életem legnagyobb csalódása.
  - Megtisztelő, hogy valamiben első lehetek.
- „Nagy, kavargó álmoképek között” modelláltam...
  - (Miért kell idézgetnie útvesztőhelyeken?)
- ...az ürességed tényyszerű pontjait, és íme.
  - Háztáji önkínzás, pirosra érlett fájdalom?
- Inkább csak félnóták, félelmekből félrímek.
  - Vagy józanodás, mint egy erősebb másnapon?
- A bögrében a kávédat mindig én kavartam.
  - Hisz női nevet kap a hurrikánok többsége.
- A fal repedéseit fényképed nem takarja.
  - És időm sem marad már tisztasági festésre.
- Nagy akarásnak nyögés a (köztünk most mindennek)...
  - ...vége. Ezentúl te vagy és én vagyok. Nincs ketten.

FEJED FELETT A FÉNY

visszafagyott csapadék

nem ijedtél meg
amikor megérttetted
történt valami
ha hirtelen kell ébredni
az ismerősen csengő valaholban
és sosem volt semlegesebb
a január pedig már
kirángattak a sötétség hátsó
üléséről mikor a kiáltás
az autó aztán a semmi most
mégis a tárgyakból zúgó
csend tompa illanásában
figyeled hogy tenyeredhez
másféle sötétség sejtelmei
tapadnak a szilánkok torz
üveggolyók ujjaid közt
gömbölyödnek és lazítják
a tér csiszolatlan szorítását
a fent és lent öntudatlan
cserélődnek az ablakkereten
kilépve hóba markolsz
vagy az égbe az alvásról
lekapart fény szálakra
foszlik utolsót fordul
a kerék míg a hangok
visszakúsznak a tájba
éjszaka nem szabad kiabálni
valaki mégis istent emlegeti
fennhangon de téged bámul
mindvégig és nem érted
miért is kéne megijedni
bármitől

Tűr és határol

Beköltözöl a keskeny sávba, a város névtelen
félszigetére, ahol a lakótelep a kertekre hajol,
gazdátlan vaslépcsők fagyzugos fokai közé.
A nadrágszárat zokniba tűröd, akár giccses
balusztrádra, felhúzott térdedre könyökölsz.
Merre indulnál onnan, ahová csak megérkezni lehet?
Addig bámulsz a Napba, míg szerteszét pislogod
hűlt helyét. Faggatod a lét könnyűszerkezetét,
végtelenedik a naphosszat vonszolt sötétség,
csak éjjelente mentesülsz az árnyak terhétől,
mikor az ipari csenden átsejlik az égitestek
araszolása. Hallgatod, ahogy kinyílnak a csillagok,
a forgástengelyek és keringési pályák felidézik
túlmozgásos álmaid delíriumát. Hajnalra a fény
rádermed szemhéjadra. Mire belefeledkeznél
magadba, már másvalaki vagy. Elképzeled az utolsó
szó jogát. Találkozás egy nem létező személlyel.

helló helló viszlát

a kapucínerral kezdődött
most öt kávé naponta
feketén
tejjel

cukorral vagy anélkül
mindegy hogyan
de leginkább kevés
tejjel és

cukorral
primus inter pares
biztosan a gyermek-
korod relikturna
az első tejeskávé
leginkább langyosan
kiflivel és
vajjal

(múlt héten a kanalat
szándékosan a bögrében hagytad
mikor a kávédat mikróztad
vártad a szikrát
mint gyermekkorodban
a csillagszóró és a láng
násztáncának sarkantyúit
hátha segít emlékezni
de sötét maradt
a fémháló pettyezte alak
s csak vártad a szikrát
helló helló viszlát)

eltölt az idő
és elteltítődsz

egyebek mellett
kifli kávé tej
súrlódási hő
egy háztartási
gép tehetetlen
csendje
helyett
doboz
zörög
korall kalcium
magnézium citrát
eltölt az idő
helló helló viszlát

akire senki nem emlékszik majd

a leszálló köd között
átdereng a táj
az élet kiütközött
a roncsolódott szemhatáron
megannyi miegymás
és hasonló események
rétegződnek hegyekké
itt neveltek kősziklává
mellkasomban gyíkok fészke
tojást raknak és kikelnek
orruk hegyén lét-poézis
tojáshéj és fájdalom
a szomszédos kövek arcát
szétrepeszti az idő
villásfarkú kondenzcsíkok
hasadnak a semmiből
és foszlanak akár a vágyak
a csillagok akasztott angyalok
ámulom lengésük fesztelenségét
csak én menekülök egy helyben
nyugtázom és irigykedem egyre
ne ugorj hirdeti a kilátó acélváza
és a kikelet mintegy mellékesen
feloldozza látványát bűneim alól
enyém ez a sekély üresség
(világszám harmadik személy)
nem osztozom és nem leszek
semmi rossznak az elrontója
maradok még meddig maradok

Merre érdemes

Mindig eltékozolt utakon.
Én, a merengő: pont, pont,
vessző-
futás.

Állj. Kísértők jönnek. Mondják, hogy
merre érdemes. Belső árkok
egymás
után.

Nem értem, mi ez. Botladozás.
Homokhalmok. Honnan és hová?
Minden
tudá-

som, hogy folyton hiányozni fog,
ha most kihagyom. Ez a titok?
Ennyi
csupán.

Haladni hát. Érkezni ráér,
míg van bennem, ki a hibákért
engem
utál.

Holdtér

Hetek óta követed a Holdat,
a pályasíkon egyensúlyozó megújulást.
Az idő, akár egy fej fokhagymát,
gerezdekre bontja, addig zúzza, préseli,
mígnem opálos rejtelem nyüzsgő helyén.
(Semmihez nem ragaszkodsz, de a Semmihez sem ragaszkodsz.)
Ablakot nyitsz, hogy beengedd, ami eleve bent volt,
az éjszaka halványuló fényét a szoba sarkaiba tereled.
Utcára vonszolod éveid reliktumát,
lebontod az önmagába hajló lépcső fokait.
Üvöltésed zihálássá silányul, éhes farkas mosolya
pereg arcodról. A tűzfal domesztikál,
pórusaidba szivárog a téglavászon összes graffitije.
Évezredes zuhanással dőlsz a padra,
színültig töltve áhítattal, mint aki túlélte
egy légikatasztrófát, és azóta szárnyakat ragaszt
minden hernyóra. (Légy átkozott, Daidalosz!)
Hajnalban elnevezed a galambokat a téren.
Meztelenre vetkőzöl, máglyát raksz
a levedlett ruhákból, homlokodra szórod hamvait.
Mikrofont szerelsz a térkőre, kamerát a lámpavasra
– hiába. A szemhéjad mögé kell hallgatóznod,
úgy tudhatod meg, mennyi galambtoll fér bőröd alá,
hogy kitömd a hiány huzatos tereit.

Néhány megfejtésre váró miegymás

Hányszor kell körbeutaznom a Napot, hogy elmondhassam,
nem vagyok idegen? Sosem volt semlegesebb az ismerős pontok
halmaza. Merre induljak onnan, ahová csak megérkezni lehet?
Újabb éjjel nehezedik rám, magamra gombolom a szaténna
bélelt éjszakát, s mint pályát tévesztett műhold, tömegvonzásról
álmodom. Kósza igényem a mindenségre, hogy elfeledjem a
nyugalom

megzavarására alkalmas hiábavalóságot. A végtelent kellene
megértenem,

de a végtelennek nincs formája. Hogyan vehetném így komolyan
a látványt? A szemhéjam mögött fraktálok folytonossága nyílik.
Képzelt utazásaim során kíváncsorlok magamból, a káosz és a rend
hozzávetőleges irányait követem, kölcsönkapott könnyűséggel
bámulom

a test lassú illanását. Felbukkannak helyek, ahol már nem vagyok,
ahogyan már nem leszek. Ha lehalkítom a háttérrel, egyértelmű lesz
minden hibám? Hiába vállalom a tér viszonylagos irányait,
görcsösen ragaszkodom az elengedéshez, belezsibbadok a
megkövült

mozdulatokba. A jelöletlen semmit hordozom magamban,
megtartom vele a csend súlyát. Szeretnék valamit megfogalmazni
a fojtogató félhomályban, hogy hihetőbbnek hasson jelenlétem.
Jelzőtüzet gyújtok, kiszámíthatatlanul ficáncol fénye. Ez minden,
ami semmihez sem elég, de legalább megtámaszt a mostoha muszáj.
Maradok még kicsit. A pánik hagyománya, hogy önmagamból
mérem

az időt, a mélypont tetőzik bennem. A feltételezés vakfoltja mögött
túl sok lett a kevés. Fennhangon titkolom, hogy másféle sötétség
sejtelvei kuszálják bennem a hiányt. Ébredés egy rokon értelmű
helyen.

Szinkronkísérlet a kimondhatatlanra: nem vagyok idegen.

Fehér tegnapok

*„lakatlan kő, hever a hátam,
emlékek nélkül, nélkülem”*

Pilinszky János

Fénykorodban fotonokat kergettél
csillagrendszerek kolosszusai közt,
hajszoltad világteremtő részecskék
raját, önmagadból mérted az időt.

De kiszáradtak arcodon a tavak,
hajóroncsok rozsdáját hántotta szél.
Ha nincs többé ősz, nem lesz többé tavasz,
elhagyod házad, hogy máshol hazatérj,

hogy újból követ pattints és tüzet gyűjts,
oszlopot faragj és cserepet égess,
hogy az elvétett szerelmet ezentúl
befedjék a rendszeres meszelések.

S mit ér az otthon, ha ennyit hagysz hátra:
fehér tegnapokat légüres mában?

életre kelt

(ha az égitestek lehullanak
a fennmaradó boltozat nem
több mint senkiföldje)

álma akár meztelen-
csigák csillagporos
nyoma a párnán
láthat-

atlan vonalra
fűzve húzza vonja magához
az élénk kék ébredés

a pupillákra plakátolt színek
feloldódnak a csarnokvízben
hogy később az enyészponton innen
az íriszen csapódjanak ki

szivacsos száj
nyíló szem
szűrős fénysugár
vakarja dörzsöli
kellemetlen
paplanba törölt pillanat

egyébként szikkadt és kemény
szélhajtott sorsa mostoha
országút kavargó pora
türelemjáték abroncsok alatt
szárazon sercegő percek
szikár csikorgás féknyomok –

elmereng
vajon mikor
lélegezteti szájon át
hogy életre keltse az út porát
benne az isten

Szökőár

Aminosavak, vitaminok, alprazolám. Fogadhoz tavirózsa
koccan. Nyelvedbe harapsz, ajkadon karmazsin
rónaság. Vízért nyúlsz, mohón kortyolod klórozott fodrait.
Olthatatlan létszomj kaparja torkodat, homokszemek lesik a zűr
zavarát, el-
sivatagosodnak lágyrészeid. Mert annyi mindent lehetett volna:
zsiráfon lovagolni, körúti kapualjba húzódni esők elől, tükröket
tűrni rendületlen. Helyette a mélypont tetőzik benned. Agyagos lét-
igék tömítenek, akár hegybéli víznyelőt. Túlnő rajtad a táj.
Kilégzés, erupció. Mi lesz a testtel a szökőár után? Megtanulsz
olvasni a jelekből. Az ördög a vízcseppekben, Isten a
nagy tengerekben. Hová is rejtenéd előlük nevedet?

Vertigo

A sóbányához a temetőn át, sziklába vajt
lépcsőkön, kanyargó meredélyek közt
vezet az út. A hallstatti hegyoldal védőhálójával
szelídíti a nyakamba ömlő halált.
A filagória alatt avarral takart tavasz,
a homlokcsontig érő hallgatásban
bámulom a fáradhatatlan partokat,
kezemben ceruza, füzetembe menekítem a világ
örökségét. Leginkább a sekély vízpart érdekel,
a tranzitközeg üteme, ahol láthatom,
hogyan lesz a hegyből hordalék,
az iszapból szilárd talaj, belőlünk valaki más.
Ahogy az esőt hozó felhőkben is hallható
a hömpölygő tenger, de kitartóan
kell fülelnem, hogy megértsem, mint a platánok
lehámló kéréget. Az atomokba és kvarkokba
kódolt üzenet érdekel, a változás maga:
hogyan cementálódik tűheggyé
hátam mögött az idő?
A látóhatárt nem értem, alig rajzolom.
Mintha a legnagyobb prímszámot
(talán épp Istent?) kutatnám.
Csak beleszédülni lehet mélységeibe.
Az elnagyolt vonal az ég pereme,
a homályon innen az utolsó korlát.
A ceruzába kapaszkodom, hátha.
De óriások vállán ülve minek is szédülnék?

Anyám könnyű álmot kísér

Nem szoktam anyámmal álmodni,
ezért most leírom, hogy tegnap éjjel
vagy talán hajnalban valóban anyámmal álmodtam.
Lépkedtünk felfelé az erdő és a szántás barázdái közt
a keskeny, füves sávban. Én vadakat szerettem volna látni,

És ő velem tartott.

Itt lehetnek valahol a közelben, súgtam neki,
már a szagukat is érzem, szívtam mélyet a levegőbe. Nézd csak,
mutattam aztán, ahogy kaptattunk egyre feljebb
a fölénk magasodó dombon,

Ott kanyarog a fák között egy
vadcsapás. Szarvasok és őzek taposták,
erre gondoltam, vagyis reméltem, hogy semmiképp sem
vaddisznók voltak, azoktól ugyanis régóta eltökélten
félek, és ez nem rémálom,

Ugye, anyám? Néztem rá kérdőn,
és megnyugtattam magamat a szemén át.
Hirtelen, mintegy hús-vér konfirmáció, elrugaszkodott
egy muflon a sziklává nemesült domb pereméről. Hosszú
repülése közben felhőt legelt, csavart szarvai közül

Mélán bámult le ránk, mielőtt végképp
a pillanatba ragadt, ahol rendületlen lebegett tovább,
kiterítve az égre, akár elejtett állatok bőre a padlón.
A távolban a szántáson vadló vágózott felénk, lábamhoz
heveredett, én leültem mellé, és ő

Ölembe hajtotta könnyű fejét. Nincs szükség
menedékre, ha nem menekülsz, mondta anyám,
de mire megkérdeztem volna, kihez beszél (a muflonhoz,
vadrólhoz vagy hozzám?),
cafrangos hangok gyúrték álmomat kacattá:
hathúszas inercia szabványos szerda reggel.

A cethal, a fekete lyuk és a kozmikus kétség

A cethalokról olvastál, ahogyan évszokról évszakra
vándorolnak a táplálkozás-szaporodás tengelyén,
évmilliók óta keringve az óceánok áramlataiban.
Aztán sokáig bámultad az illusztrációt, melyen egy fekete lyuk
magához ránt és elfogyaszt egy csillagot.
Majd Jónásra gondoltál, ahogyan hiába menekült a megbízatás elől,
nem engedte szökni a gravitációs mező. A vihar
elcsöndesült, és a mérhetetlen mélységben
találta magát. Vajon a cethal gyomrában is hallhatta
az éneket, mint belső hangot a végtelen sötétben?
És három nap tényleg elég a határtalan kegyelem
megértéséhez? Ahol a mennyiség fogalma lényegét veszíti,
a menekvés sikerülhet-e?
Talán csak az isteni fény szabadulhat onnan,
gondoltad, abba kapaszkodva kell partra
evickélned belső tömegvonzásod elől.

(Ha tudsz is bármit a világról, nem fontos.
A cethal nem is hal.
A fekete lyuk nem is lyuk.
A mélység megnevezhetetlen.
De nincs helye kétségnek.)

fénytorzók

a lombok közé temessetek
ágakból fonjatok nyughelyet
onnan képzelem majd a napok hullását
gömbölyű derengését vajúdó reggeleknek

akár partra vetett halak
fényszilánkok vergődnek a fűzfa alatt
velük tátogom a tátognivalót
(szinkronkísérlet a kimondhatatlanra:
isten mint afféle hiányzó láncszem)

szemhéjam alá ökoszisztémák szorulnak
biológiai egyensúlyt pislogok
a gyűrött felhőket magamra teregetem
nyitva hagyok kapukat (és zárójeleket

visszafordíthatatlan károk helyett
visszafordíthatatlan kegy
hogy a zsebemben fényt cipelek
és világlik emlékezetem:

hogy akkor már csak esőben sírtál
mintha félretolnád a maszkodat
de mégsem veszed le teljesen
az eső mögé bújva félig önmagad lehetsz
ahogy a cseppek elválaszthatatlanul
összemosódnak a belőled ömlő hiánnyal

mindig úgy közeledik az este
hogy közben valami távolodik
önmagukba fordulnak a fények
elnehezdednek a formák szagok

a horizonton tüzet csiholok
parazsa füstöl sercen a tavon

holdfény csikordul üvegszilánkon
és isten mint afféle hiányos
látvány fennakad csonka tükrében

lombok közé mellém temessétek)

rejtett rendszerek

utam a nyárfák árnyjátéka
hallgatólagos beleegyezés
levélfonák irányjelzése
lombok tajtékzó tengerén
hullámozása új világot sodor partra
ott ismeretlen a tökéletesség
mégis arra törekszik minden ösztön
és ez önmagában sem kevés

(mi) mindent láttam és semmit sem
hogyan lesz véges a végtelen
befejezetlen a körvonal
a messzeség csábos parthenopé
a jelenhez kötözöm magamat
ösvénnyé taposott fűcsomó zúzott kő
földhalom talpamon szívalak vérhólyag nő
lábon hordom ki múltamat

vajon az árokpartra vetett párna
mennyi álmod tartott a sötét víz felett
(töltés lép átér nádas)
vajon ide is meghalni járnak az emberek
mielőtt arcukra nő a maszk
(kagylóhéj iszapos rábca-part)
reccsen a csend a fák között
a szél szaporán szuszog
formázza a pánik tömbjét
tornyok omlanak kerítések dőlnek
csukott szemmel számolok százig

ne félts ne aggódj értem
tudom milyen füstöt köhögni
üveggyapot-tekintettől viszketni
sót hinteni zsenge sebekbe
árnyakból font mosolyod sem több
mint a fények szakszerű beállítása
testre szabott átkozottul tiszta kép
lebeg a keréknyom alkalmi állóvizén

útszéli kísérlet a megérkezésre

a közel s távol diszharmóniája
hogy messze van minden szemmel hiába
látható míg melletted láthatatlan
lépked a legkisebb közös többszörös

a bizonytalanba vetett végtelen
hit mint ütközésre váró galaxis
megérted a közeledő léptekre
elcsendesülő ártéri világot

kavicsok szaladnak ki talpad alól
hasztalan minden összehasonlítás
vendég vagy illékony délibáb talán
betontörmelék a szerves talajban

azután a fák borzolt hallgatása
amiről majd másoknak mégis mesélsz

Partvonalak

Végül megérted,
a szántóföld túlpártján lézengő őzeknek
te vagy a túlpárt,
mikor hálát adsz vagy szitkozódsz,
felméred a távolságot, fókuszálsz,
mutogatsz, lajstromozod egyedeiket,
de számukat csak becsülni mered.

Innen nézve másnak tűnhet,
mégis ugyanaz a táv, a szélirány,
a napfény beesési szöge, a pupillák
tágulata, egy-egy ecetszagú mozdulat
és az ugrásra kész gyanakvás.

Evezőt ragadnál,
hogy kettéhasítsd a barázdákra font
árnyakat, partot érij és megtudd,
meddig visszhangzol a tájban,

de felismered magadat
az iramodó vadakban,
ahogy tükröződik bennük
az irgalom ingatag struktúrája.

A kő, a víz és a fényben oldódó kényszerek

*A sarokban fehér medve ácsorog,
arra vár, hogy kiverje a fejéből
önmagát.*

Azt mondtad, láttad
a tónál két hete, és most
megmutatod a halálról
készített filmedet.
A lassított felvételen
a vízfelszín távoli gyűrűket
képez, a koncentrikus
körök, mintha egymást
kergetnék, egy pontba
sűrűsödnek, cseppeket vonz
a vízbe vájt nyílás,
felhabzik a tölcsér:
szülőcsatorna, míg végül
lomha loccsanás,
kiszakad belőle

a kő,
visszatér oda,
ahol emlékei szerint
sosem járt még, felül-
emelkedik a felületen,
kimért ívet követve
eltűnik a képről, bele-
hull az ismeretlen,
éteri magányba, ahogy
elkezdődött, úgy ér véget,
csillámló tükörré simul
a tó, benne lebeg fürkésző
tekinteted és fejed felett
a fény.

Legutoljára magamnak

Jöjjön el a te országod, miképp a kényszerektől
távol eljön a kontrollvesztés könnyűsége is.
Legyél ott mindenhol, én talán éppen féltávnál
hunyorogok, de máris indulóban, hovatovább.
Legyen meg a te akaratod, és legyen meg az enyém:
beköltözni egy csendéletbe, vagy ha mégsem,
add, hogy elviseljem, mit nem állhatok,
taníts meg őszintén röhögni magamon.
Mindennapi teendőmet add meg nekem ma,
a teljesség kirakójának hiányzó darabkait.
Bár tudom, a részletekben valaki más is rejlik,
de a nagy csöndekét úgy hangold kedvemre,
hogy meghalljam a kövek hajszálrepedéseit.
Ne gondold a nyolcadik napon, hogy ezért kár volt.
Bocsásd meg csodálkozásomat, ha egyre újabb
dolgokban ismernék rád. A hit és a remény,
akár évelő növények, sápadozva telelnek át.
Bocsásd meg, hogy tavasszal mégis a feledés
folyóvizét kortyolom naftalinszagú nimfák
ölelésében. Bocsásd meg a reflexeket,
az emlékezés sémáit, és megbocsájtok az ellenem
vétkezőknek. Legutoljára magamnak. Elkergetem,
ha harag és hübrisz settenkedne körém.
Ne vigyél a sarki kis söntésbe, de szabadíts meg
a számolástól: mikor lettem negyven? Egyetlen
rengeteg a rengetegben. És mennyi a meghosszabbítás?
Ne ígérj semmit. Voltaképp bármit elhiszek.

tükör/reflex

elküldted a nyaraláson készült fotókat
a hosszan exponált képeken a fáklyák mozgása
izzó csíkokat éget az éjszakába

így láthatja isten az időt
de az életünket bizonyosan az elejét a végét
és a kettő közt kanyargó tüzes csiganyomot

nézi isten a reményteli kavalkádot
és arra gondol az ember útjai kifürkészhetetlenek
bűvöletbe ejti a nagy ellentmondás

mert habár ismeri az egészet
olykor mégis elképed mosolyog elismerően biccent
sóhajtása nyomán felparázslík a lángív

nézi isten az időt és benne minket
nézi mintha folyékony tükörben
és velünk együtt akaratlan rándulnak össze izmai

ahol egy pillanatra megszakad a fénystráf
talán épp ott ülök most és cinkosan
visszakacsintok rá

Óda a hétvégéhez

Kötődésem lekötelez, ösztönöz:
figyelmemet fókuszáljam csakis rád.
Hogy te és itt, hogy most és ezt. Vagyis hát
teljesen lekötsz, szinte bebörtönöz,

hogy ismét vagy. Behunyt szemmel öltözöm,
nézd el nekem. Automata cipzár
és gomb, már a mozdulat is alig lát,
szombat reggel mondanék csütörtököt?

Miért kapkodok mégis? Hová a nagy
sietség? Szeretnék jelen lenni az
Itt és Mostban ébren és nem álmatag.

Mert az idő rövid, könnyen megriad
bárki, ugye? Ha ajtód kitárva, az
összképen nem minden folt pixelhiba.

itt, most

innen nézve
(a kerékpáros pihenőhely
plexiteteje alatt állok,
hallgatom a jégeső sámántáncát.
                    semmire sem gondolni
                    vajon lehetséges egyáltalán?
kristálytalpak dobognak,
rajtam kívül
sehol egy lélek,
idebent meg éppen hogy
szuszog valamiféle.
                    furcsa ez a kifordított csend.
előttem kizsigerelt szervizpont,
acélsodronyok tekergőznek:
a hiábavalóság hűvös Medusa-szobra.
kővé dermed a délután,
                    mint minden egyéb a nagy porladás előtt,
és csak én mozdulok benne.
átnyúlok az esőbeálló tört üvegén,
kitapintom a hiány szilánkjait,
a tér egyenetlen kopását.
mégis, mint az arcomba csapó szél,
olyan őszintén mondom)
mindenhol jó, de legjobb
itt,
most

GALAMBOT SÉTÁLTATNI

Nézőpont kérdése

Tágulj innen, szólt a pont a másik pontnak, és *amaz*
kapva kapott az alkalmon: nem kertelt, körré kerekedett.
Tágulj innen, szólt a pont a másik pontnak, és *emez*
kapva kapott az alkalmon: egyenes vonallá változott.

A körré kerekedett pont tajtékzott,
a vonallá vált pont remegett a dühtől.
Miért pont ő *olyan*, és miért pont én *ilyen*?
– kérdezték, miközben össze-
különböztek. Csináljuk hát vissza!

A kör jobb híján szakított magával,
hogyan behajlítsa körvonalát az egyenesbe.
A vonal egyenesen a másik szemébe nézett,
nyújtózva igyekezett megérinteni önmaga végpontjait.

A harmadik pont kikerekedett szemmel figyelte őket,
amazt és emezt, és pont annyira volt kör,
pont annyira volt egyenes, mint bármelyik pont,
ha jobban megnézem.

Fordulatok két téridom életében

Fordul a gömb.
Fordul a labda.
Begyakorolt mozdulatok
felette, alatta.
Unalmas gördülékenység.
Elég egy fuvallat
vagy a vízszint hullámzása,
és a test könnyedén
megindul, gurul tovább vagy
éppen csak moccan.
Nem hiába övezi érdektelenség,
hisz elkerüli skandalum és bulvár.
Gömbfelületbe kapaszkodni
hogyan is lehetne? A kocka triumfál.

Fordul a tömb.
Fordul a kocka.
Sarkos megfogalmazás, szín-
te fogvacogva.
Hogyan korrelálnak szögek és élek?
Lapján ül a mozdíthatatlanság.
Megbillenő kőszobrát
ledöntik. Oldalára fordítják,
hogyan rögtön megmutassák
a másik arcot, mint a kerubok,
ahogy galoppoznak a Tejúton
a vaskos látomásban. Lépteik nyomán
kisbolygók cuppognak.
Csillagfény-granulátum, laktóz-félhomály.

Mégis,
legyen a világ gömb-

szerű legalább,
és a beszéd egyenes.
Valahol már talán
tervezik a kereket.
Tompuljon a fejszeél,
görbüljenek gömbbé a téridomok.
Végül minden összeér,
egymásba simulva ad élni okot.
Feltűnés nélkül történjen
és kockázatmentesen,
a maga természetességével.
Nincsenek fájdalmas élek,
tömegsírok, kipusztulások.
Meszes gödör sincsen,
ha hiányzik a szándék,
de ami helyette lehet:
fesztelen labdajáték.

Önkiszolgáló

A táblára mutatsz, és zavartan elé állsz.
Felvont szemöldökkel kezedbe adod a krétát.
Ujjaiddal feszülten morzézol tarkódon:
tátititi titá tátítiti tátiti titátitáti.
Érzed az arcodra nehezedő pillantásodat,
kérdőn tekintesz hol ide, hol oda,
tehetetlen vagy, mint sakkban a zugzwang.
Segíts magadon, és isten is
az egyenletbe helyettesít
egy ismeretlent,
és megérted a változók közti relációt,
hogy a megoldás olyan relatív, szinte nincs.
Ugyebár, hümmögöd egyre bölcsülve,
hisz csak saját hibáidból tanulhatsz,
és mint aki jól végezte,
hellyel kínálod magadat,
meghámozod héjától a nullát,
a semminek ugyan mért kellenek jelzések?
Körződdel álmosan az asztallapba vésed:
Csúcsszuper érzés, itt fekszünk mind, önkezelésben.
Új paradoxonokon túlhaladunk valahogy.

Noé péntek esti lázáma kórházi ágyán

Halványkék hömpölygés zsong a mellkasban.
Foszlik a szívizom, szivárog langyos
szövetközi folyam, lassan elhagyja
medrét, s magát. Némák a vészharangok,

üres kondulás: üllő, kengyel, vatta,
kalapács. Víz alatt tompák a hangok.
A kórtermi hőhullámok felcsapnak,
süllyed a bárka, pusztulnak galambok.

Galambok pusztulnak, olajfolt hegyén-
hátán, lángol a fedélzet. Türelem,
zengzetes szólam hirdeti: nincs veszély.

Műanyag tasak, tű, kanül. Üveges
tekintet: tengerben úszó úrszemét.
Még tánc van, ének. Toxikus ütemek.

Csavarlazító

A gép forog, de olykor megpihen

Nagyapa rozsdás hangon gépmesét mond a csapágyban rugózó unokának: *Az acélhegyen túl, ahol az olajfűró torony тұr... – felvillanyozva figyeli az örökmozgó apróság.* (Anya mindjárt megérkezik, kislánya már hallja is a zárban csörgő csavarkulcsait.) Anya sokat dolgozik az anyacsavargyárban, nagy fordulatszámmal, olajozottan működő, megbízható munkaerő. Esténként, mikor elhagyja a nagy üzemet, mechanikusan lépked hazafele. Ma drótposta várja otthon, szokatlan üzenet. De mielőtt megnyitja a levelet, leszereli kopásálló acél köpenyét, és a fogaskerékre akasztja. Nagyot sóhajt magában: *Meddig bírom még gép ésszel a mindennapi nyomást?* Az emailben ez áll – régi barátnője küldte kérve: *Hagyjatok ott csapot-papot! A korrodált hétköznapi helyett utazzatok huzalosabb időre a tengelyparti nyaralómba, lazuljatok élvezettel, az sem baj, ha a strandon homok kerül a gépezetbe!*

emberember

gyerekként mindig hős akartam lenni
protagonista akiről beszámolnak a hírek
képregények könyvek filmek
a superior szintiszta szinonimája akinek
nincs ideje elmúlásra
ismerős ismeretlenek veregetik vállát
újságcikkek méltatják vagy becsmérlik (jogtalanul hogyan)
mondjuk tarzan pókember vagy batman
esetleg valamelyik muskétás
elképzeltem hogyan tudnék
megmenteni ablakon kizuhanó hölgyeket
deaktiválni a város pusztulásával bélelt bombákat
felszabadítani rabigába hajtott falvakat
hogyan hihetőbbnek hasson jelenlétem
magam készítettem egynéhány jelmezem
(fehér atlétára festett piros-sárga S betű
szétpattanó inggombok
anyám rosszalló tekintete
példának épp elég)
miután felmértem szuperképességeimet
pontosabban azok hiányát
hogyan nem tudok repülni falakon mászni
szkafander nélkül holdsétát tenni
(pedig azt még a medveállatka is)
a felismert hétköznapiság ösztönzőn hatott rám
miért kellene álruha és bármilyen előtag
mint pók- majom- denevér- vagy vas-
miért nem elég
a hajléktalannak ebédet venni olykor
befogadni az elárvult kismacskát
felsegíteni a lépcsőházban elesett szomszédot
kinyitni az ajtót mások előtt

pótolni a kasszánál előttem álló gyerek
üdítőjéhez hiányzó ötvenest
megdicsérni az új frizurát
és végül talán megmenteni magamat is

miközben a világ

miközben a világ
függőleges fájdalomtól terhelt
(valaha gravitációnak nevezték)
kitanult kényszereink keresztüzében
elfelejtjük önsúlyától fékezett valónkat
a bokrok füstízű fájdalmára
    ki emlékszik majd
kérdszik kötelességtudón
ha a fák is csak magukban beszélnek
a levelek motyogását hogy magyarázzuk
a maghasadás zajától süketen
    ki érti ezt
a színek mint vakolat potyognak
monokróm szivárvány gomolyog
a szilencium völgyében
ragyogó rokokó
    ki írja újra a törvényt
síkos végtagok
kicsorbult tekintetek
saját képmásra teremtettenek
miközben a világ
függőleges fájdalomtól terhelt
valaki galambot sétáltat az utcán
vizeletszagú kikelet

Kispostás

Emlékeztek?
Hogy a kitalált mondatot a mellettünk ülő fülébe?
Hogy csak egyszer súghatjuk el?
Hogy más meg ne hallja?
Hogy add tovább?
Ezek voltak a szabályok, emlékeztek?
Persze volt, aki szándékoltan durván ferdített.
Volt, aki árnyékokban kurvát említett.
Hát hogyan, hát képzelheted,
ki ne tette volna másképp tizenévesen?
Aztán a végén egymás mellé állítottuk mindazt,
ami útra kelt és ami megérkezett:
az elvetélt, elveszett, elvett lehetőségeket.
Hogy miből lesz a cserebogár pattogó páncélja.
Hogy fölöttes az ég, és hogy benned áll a létra.
Hogy fölszállott a páva, hogy másképpen lesz holnap.
Hogy nem ijeszt, mi csak ijeszthetett volna.
És mennyit nevettünk, emlékeztek?
Például amikor ezt súgta valaki a fülekbe:
*„A sírban, hol nemzet süllyed el,
Új kedvvel új ifjúság tolong,
És bölcsőnek díszíti fel.”*
És súgta-súgta a sok bolond,
és közben sok százat csinált.
Add tovább az átkot, sóhajt, lemondást, imát.
És mi nevettünk szakadatlanul,
és egyre csak játszottunk, hogy
a végére érjünk.
De nem értünk
semmihez.
(A sírban ott sercegünk veled,
Új nedvek, új izzadság csorog,
térkőről mit is hisztizel?)

Nyomortükrözés

Ez nem helyhatározó,
hanem a pólyába
csavart
csecsemő szögesdróton
fennakadt
mosolya.
És nézd,
ez a skandináv
klímaszorongás
helyett a kiszáradt
folyómeder
iszapráncái közt
haldokló műanyagpohár.

Ez nem az egyrétegű
vécépapír,
hanem az arcra bukott
kisgyerek
és a dögkeselyű
története.
És nézd,
ez a sulimenza
kínálatának
fárasztó íze
helyett a bármit
elfogadó tenyerek
néma tátogása.

Ezek életszekvenciák,
egymás fénymásolatát
kergetjük,
üldözőink vagyunk
és üldözötteink,
ma láncaltap hűvöse,
holnap kartondobozból
hajtott takaró.
Ezek mi vagyunk
és ezek ők,
könnyen felcserélhető,
törékeny távlatok.
Mindenki a maga poklát,
mindenki a maga megváltóját
hazudja el.

civilizációs gyakorlatok

ismerős pontok halmaza
vállvonásnyi csendélet
háztáji ergonómia
szagok, színek, formák visszhangzanak
évmilliók kifacsart ölelésében
narkisszosz saját képmásra
teremtett szerelme vízbe fúl
a város határán kilyuggatott burok
bávatag hulladék holt hada dúl
védelmi sáncot von bezsákol
háztartási bólintásból (#jólvánazúgy)
érett csendjét legyek hámozzák
az enyészpont egyre közelebb ér
mellkas nehezül ritkul a lég
komposztált kompország
helyén uszadékfa lebeg
a délután zümmög
majd felment a szükség
szerűség a bomló emlék
ezet ismerős pont
ok halmaza helyett
ilyen lehet megbot
lani a dadogó semmiben

civilizációs gyakorlatok (2)

alig tíz év telt el a nemzetközi
kutatás eredményeinek ismertetése óta:
a nyilvános vécékben a bejáratától
legtávolabb eső piszoár a legpiszkosabb,
az újabb felmérések alapján már
a szomszédosak állnak az első helyen,
erre gondolok, míg felettem kering,
az ellenszélben megáll, ránehezedik,
lebegni kezd, kitárt szárnya ajaksziluettt,
ragadozik, fülel az égineszelő.

az energia jelleméből fakad,
hogy átalakítható, például ha megfelelő
pillanatban állítjuk meg a távoli szélkereket,
feszületté válik, ez a tárgy új élete,
gondolom, de a horog a kereszt halála,
egyébként szívesen lennék szélfarmon
nyúl, ahol a ragadozómadár se jár,
azaz nem a szálláshelye, de erről inkább
senkinek nem beszélek, a mondatlanságból
elkövetett hallgatás beilleszkedésem
záloga, aztán mire megyek vele?

váratlanul újjászületek,
mint a földre hulló eső? pocsolyaként
vergődöm, és eszembe jut a régi játszótér,
ahol sárleves készült, benne fő-
nix, bennem fakultatív feltámadás,
erre gondolok, míg felettem kering,
az ellenszélben megáll, ránehezedik,
lebegni kezd, kitárt szárnya ajaksziluettt,
ragadozik, fülel az égineszelő.

negyvenvalahány ezer lépés
barázdálkodik arcomon, testem kimerítő
bírálata helyett megtörlöm homlokom
a frottír fénybe, településtábla
mutatja előttem: *deutsch jahrndorf*,
a horizonton huszonnyolc emelet, tájidegen
torony és őshonos szupercella pozsony felett,
záróakkord: menj! dörög. (mi fáj idebenn?)

mustár-asszociációk

(1)

a mustárról olykor te jutsz eszembe
vaj helyett szertartásosan bemázolod és csak
azután helyezed a kenyérre a sajtot szálámit egyebet
összehúzott szemmel fintorogsz a szeletek
száraz felére a nem felkent szendvicseket
ebben az értelemben szentségtelennek nevezed

(2)

a mustárról máskor te is eszembe jutsz
arról mesélsz hogy angol hadifogságban
hónapokon át hasonló textúrájú volt a főfogás
és megfogod a sült kolbászt megmártod a mustárban
forgatod bámulod majd sóhajtva mondod
azóta nem ettél pudingot jelentsen ez bármit

(3)

a mustárról meg éppen te jutsz eszembe
és a francia riviéra ami mellett elhaladva
bámulod a reggel fényeit csillogni
a tengeren hatodmagaddal egy kisbuszba zsúfolódva
útban gandia felé narancsot szedni mielőtt végleg
megfojtana a rád csavarodó gyárszalag

(4)

a mustárról végül te is eszembe jutsz
ahogy a baconbe bugyolált juhtúró mellé kínálsz
de erről végül nem írsz a búcsúlevélben
amit melletted találnak a padlás korhatag lécei között
csak azt kéred a hegyekben szórjanak szét
messze minden elvetélt próbálkozásodtól

Áttörés

A KPT 1109/25 jelentése nyomán

Egy nemzetközi kutatócsoport
hosszú évek sikertelen próbálkozásait követően
előállította az első verset,
amely nem szól semmiről.

A kutatás közvetlen katalizátora
egy felmérés volt,
melyben a társadalom különböző
szegmenseit szondázták
versolvasási szokásaikkal kapcsolatban.

A szakemberek az eredmények ismeretében
arra a felismerésre jutottak,
hogy az információs túlterheltség
az elsődleges oka a lírai
és általában az irodalmi alkotásokkal
szemben támasztott olvasási igények
jelentős visszaesésének az elmúlt évszázadban
tapasztaltakhoz képest.

A reklámok és a bulvár harsogó zajában, írják,
a vezényszavakkal operáló felületek diszkófényeiben
olyan kognitív súlyfelesleg rakódik a fogyasztókra,
amely miatt egyre nehezebben befogadhatók,
pláne feldolgozhatók a sűrű szövésű szövegek.

A kultúrát hosszú távon azonban
lehetetlen és ártalmas marginalizálni,
ugyanaz elmondható a kereskedelmi jellegű
kommunikációról is, azzal a különbséggel,

hogy ez utóbbi gazdasági célokat szolgál,
s mint olyan, nem redukálható,
ezért egy nemzetközi kutatócsoport
hosszú évek sikertelen próbálkozásait követően
előállította az első verset,
amely nem szól semmiről.

A reklámszakemberek bevonásával,
laboratóriumi körülmények között létrehozott mű
innovatív és hatékony eszköze lehet annak,
hogy mentesítse az olvasót
a hiperkompetitív üzenetdömping okozta
stressztől és szorongástól,
a fogyasztó így legközelebb is
szívesen nyúl majd költészeti termékekhez
szabadidejének eltöltése céljából.

A hivatalos engedélyeztetéseket követően
első körben megkezdődhet a versek tömeggyártása,
azt követően pedig a költők kondicionálása
az új szempontok szabta alkotói munkára.
A szükséges infrastrukturális,
humán és finanszírozási feltételek megteremtéséről
már folynak a tárgyalások.

Ugyanis egy nemzetközi kutatócsoport
hosszú évek sikertelen próbálkozásait követően
áttörést ért el,
amiről
ezek után,
ebben a formában
többé nem beszélhetek.

FELHŐKET CENTRIFUGÁZ A SZÉL

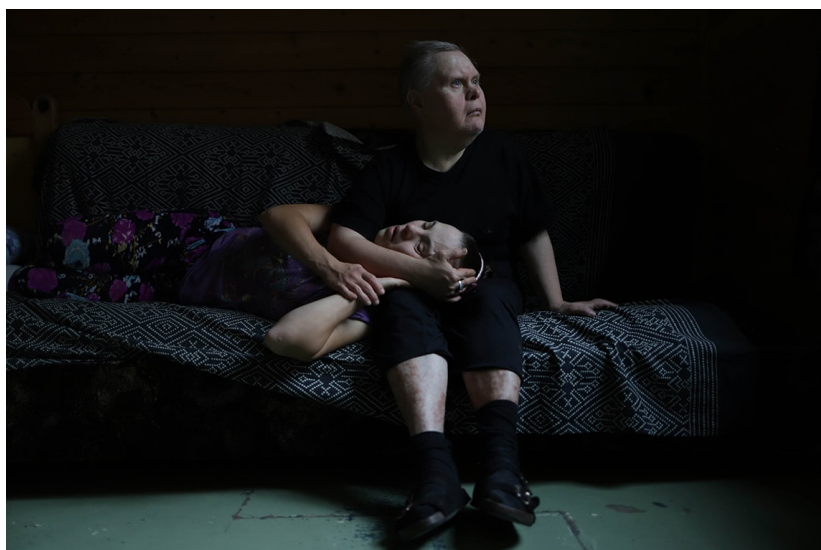
Az éhes szellem szerelmes lett

*Belehalatsz sok mindenbe,
de oly kevésbe érdemes,
földből sarjadt perceid közt
rozsdafoltos mély sebek.*

Ne úzz el magadtól.
Lefedheted arcomat,
de más úgysem lehetek
egyedül, mint elképzelt
emlékezet, álmokban az árva
rész, míg benned rejtett
teljesség. Te szabod meg,
meddig ér a semmi és hol
kezdődöm én. Leszek
felesleges szótag,
de elenyészek nélküled,

akár a visszhang, ezért
ne úzz el magadtól.
A nappalok végét kétrét
hajtom, ha kell,
osztozunk majd fényen,
félhomályon, sötétségen.
Ismerj fel. Hiányzó
hangsúlyaim egyetlen pótlása
vagy. Hagyd magadból hátra,
mi az ébredéshez épp elég.
Leszek apály idején

a parti fövényen felejtett
lábnyom, ha te a tenger,
sodorj magadba, emésszen fel
hullámverésed sós habja.
Az erózió kétirányú,
az anyag nem vész el,
átalakul csupán, hiába
vigyázunk, felszabadítva
ejt rabul. Rakj rendet
a zuhanásban. Dőlj mellém,
de ne úzz el magadtól.

Fotó | Mary Gelman

Megtisztulás

Keresztre feszített könnyű textilek.
Ruhátlan testek, testetlen ruházat.
A vihar vaskosan dől a semminek,
az égboltot sötétre cementálja.

Sok szennyesét agyagba csomagolja.
Mély fájdalommal tudatom... – hirdeti
jeltelen meszesgödrök megafonja.
A hiányt hogy kell kifehéríteni?

Felhőket centrifugáz a szél. Szárad
a felázott tanúság a kereszten.
Eltelik egy újabb bűzös évszázad,
kérdését az útszélre teregetve:

Hányszor kell körbeutazni a Napot,
hogy kimossuk a tájból a hússzagot?

Fotó | Amber Bracken

Fotó | Kosuke Okahara

Amit magaddal viszel

Áztató magánynak neveztelek,
amikor a kanapén kucorogva
szavaid lecsapódtak a lakás
válaszfalán,
és már nem figyeltél semmi másra,
csak hangsúlyosan gyöngyöztél,
míg cseppjeidben egy-egy
grammnyi sóhajtás duzzadt,
unalmadban penészvirágot festettél
a vakolat vörhenyes vásznára,
és ecettel öntözted a neszek
szívárgó nászát.

Mostanában barlangrajzok
vadászjeleneteivel álmodom,
olyankor az alkotás kényszeres
delíriumát a szemhéjak belsejére vésem,
és magamra zárom a koponyacsontok
varratos ajtaját,
magyaráztad.

Míg sőt lapátoltam sebeimbe,
kimondhatatlanul táncoltál
szájpadlásom zezugos árnyai közt,
arcodat simára csiszolta a csend.

Mennyi mindent elbír egy vállfa,
és mennyire keveset az ember,
mondtad végül, és megértettem,
az álom halálát mégsem az ébredés
hozza, hanem az enyészet
jóvátehetetlen freskója.

Fotó | Konstantinos Tsakalidis

Mama hangja

Amikor gyerekként megkérdezted,
mit csinál mama a fényképen,
azt válaszolták,
énekel.

(A tüdő és a kert nyomáskülönbsége
szétveti kényszerű csendjét.
Mama hangja
az ellentűz,
álomporból komponált altató.)

És mit énekel?

(Mama az otthon olvadáspontjáról
és a fakó oxigénhiányról énekel.
A lángok pergődobja disszonáns,
mama ezért lehalkítja a háttérét.
Szükségszerű közjáték:
szemhéja mögé riadt
állatok húzódnak.)

Tűzaltatót, mondták,
és másnapra
váratlanul felnőttél.

(Mama hangja azóta
a tengeri kagylóban
felejtett sistergés.
Mikor leveszed a polcról,
kibuggyan belőle az óceán
bontatlan emlékezete.)

ismerős ismeretlenek

valamiért folyton eszedbe jut a kar
(nem a te karod) ami mögött (ki volt ő?)
édesanyád derűsen biztatott
ugyanígy suhantak benned a képek
mikor földre huppantál és négykézláb
folytattad utadat a hangja felé
csak még párat előre térden és tenyéren
csak még párat (sikerült-e és merre?)
szeretnél valamit megfogalmazni
talán épp azt a derűt (kiét?)
hogyan mit jelent megérkezni (de hová?)
honnan származik a fény mi az amit
megidéz és mit iszapol benned
és miért a párhuzam (ki vagy te?)
a süvöltő színekbe hogyan kapaszkodj
valamiért folyton eszedbe jut az ismeretlen
mikor bolyongsz vagy csak ülsz a padon
de mire felismernéd (mit?) elfelejtetd

Fotó | Lee-Ann Olwage

Fotó | Alejandro Cegarra

Monokróm lebegés

Még emlékszel a gyűrűit kibontó napfényre,
hogyan ömlött rád a terasz posványzöld
üvegtábláiból. Látszólag egyszerű a külvilág
és az otthon viszonya.

Álmodban varjú szállt a válladra,
csőrével kocogtatta halántékedet,
tehetetlenül ültél a tükörhomályban.
Fekete tollakat pislogsz, mióta tudod,
a szárnyak diadala nem a repülés,
hanem az, hogy mihez kezdesz vele.

Elindulsz, sorsára hagyod sorsodat.
A megváltás felé vezető úton könnyű
megbotlani bármely légörvényben,
ezért lépsz oly kecsesen, mintha vízen járnál.

Alattad a szerelvények
közé szorult semmi vonyít,
de a zúzottkő ágyazaton,
talpfák kitartó ölelésében
a sín pár végül valóban
egybeolvad, akárcsak te a levegővel:

az alacsonyabb nyomású terek felé áramolsz –
monokróm lebegésed a kereszt metszete.
Láthatatlan ujjaid lombokat borzolnak,
mögötted már zeng az otthon magvaszakadt fakulása.
(Merőlegest állítasz a végtelenre,
hogyan szögeket verjünk a testbe.
Kegyetlen vagy, de mi kegyetlenebbek.)

Fotó | Mohammed Salem

kvázi pietà

győzködöd magad istenről
mintha a teremtett világ önmagában
nem lenne elég bizonyíték rá
ezért az isteni megszólalás
nyelvi struktúráit vizsgálod
mi mindent lehet képezni hat nap alatt
formákat, időt, új nyelvtant, szavakat
hogyan végül a vasárnapi silentium
teremtéstelen hallgatásában rádöbbenj
az igazságnak nincs genezise
mert szüntelen a vajúdás
határozott határozatlanok
és posztóba bugyolált fosztóképzők
mély fájdalom a tudatod
de kibonthatatlan marad a hiány
fehérbe öltöztetve mint hattyúnyak kecses hajlata
ne legyen meg a te akaratod
kéred még ha vétlen is
látod a tónusos csendben milyen más
a hús-vérből faragott kvázi pietà

Fotó | Charles-Frédéric Ouellet

Már moccan

Széljegyzet Pilinszky János Terek című verséhez

*A mennyország szabad.
Korlátlan növekedés, térélmény,
látóhatár, a majdnem végtelen.
Nem hiszünk a kipusztulásban.*

*A kényelem szélvédett zugaiban
elveszett a közös emlékezet.
Nem az első, nekünk az utolsó.
Már moccan, még esetleges.*

*A másakra lefele látunk,
a majdnem sivárra. Teremtők vagyunk mind.
Mindenhol jó, és ez lett az otthon.
Földbe mélyesztett hatalmas gyufaszálak.*

Lemérik, hány kiló egy hattyú.
Levágjuk. Alárendelt szerkezetek:
bioszféra, populáció, eltartó képesség.
Mindentakarás, semmittevés.

Fönről lefele látunk, mozi az egész világ.
A gép forog, az alkotó fogyaszt. Popcorn, kóla.
Nem több, mint statisztika.
Már moccan, még esetleges.

– Készpénz vagy kártya?

Fotó | Ebrahim Noroozi

Túl nagy a csendvágó

„Valóban mondta Isten, hogy nem ehettek a kert valamennyi fájáról?”

Isten nem szólt hozzánk, a világunkat a tábor kerítésén innen teremtik,

de most vélhetőleg szabadságon vannak. Túl nagy a csend.

(Nem, az a hasunk volt.)

Fák nincsenek. Javasoljuk a termés elfogyasztására vonatkozó tilalmak pontosítását.

Például: *Valóban mondta valaki, hogy ha volnának fák, és azokon termés, abból nem ehetnétek?* Nem mondott ilyet senki. Túl bonyolult ez bármely nyelvnek,

talán gondolni sem mernek rá. Nagy a csend ezen a felén, a másik oldalon zeng a zaj.

Megtanulunk veszíteni. A fiúk nem sírnak. A fiúk éhezési
sorrendben hallgatnak.
A fiúk üres gyomorral alszanak el. A fiúk olykor csodálkoznak,
kerekebb szemmel,
mint a téli gumik a másik oldalon. Most cserélik őket,
profilmélységük a megengedett
szint alá csökkent. Mindenre odafigyelnek. Az alma is kerekebb ott,
mint a kerék.
Vele gördül tekintetünk, mélysége a tengerhez mérhető. Ha
ráfekszel holt-tengerszemünkre,
sós vize fenntart hexameterként, lépj közelebb hát.
Látod a tükröt? Hallod a névmást? Ritmusa nyaklik,
túl nagy a csendvág, nincs te meg én. Sőt. Nincs sose vége.